

Gašenje požara intervencije u skladištu gotove robe u "MIO" Osijek

OPIS GRAĐEVINE, UZROKA POŽARA I AKCIJE GAŠENJA

Teškom gospodarskom situacijom uvjetovani su procesi raspada gigantskih poduzeća u Osijeku. Tako su propala neka od velikih poduzeća: LIO d.d. Osijek, Svilana Osijek, MIO d.d. Osijek, Mobilia d.d. Osijek i još mnoga druga. U tim poduzećima, godinama prije toga i posebno tijekom njihove poslovne agonije, sustavno su propuštane elementarne mjere protupožarne zaštite (hidrantska mreža neispravna, sustavi za dojavu požara neispravni, objekti i instalacije tehnoloških procesa zapušteni). Usporedno sa mjenjanjem vlasničke strukture mijenjali su se korisnici postrojenja i prostora, tako da su prostori bivšeg poduzeća koristili mali poduzetnici koji su na improvizirani način pregradili jedinstvene sektore te svaki od njih stvorio poseban prostor, ne vodeći dovoljno računa o zajedničkom prostoru. Brojna su poduzeća pretvorena u skladišne prostore s visokim požarnim opterećenjem, a negdje je izvršena prenamjena prostora, odnosno proizvodnog procesa. To, dakako, doprinosi sveukupnom povećanju opasnosti od nastanka širenja požara. U ovom tekstu navodimo jedan konkretan primjer.

Opis građevine

U Društvu MIO d.d. Osijek dogodile su se velike promjene u vlasničkoj strukturi, što se bitno odrazilo na korištenje objekata i proizvodnih prostora. Naime, u najvećoj hali u kojoj su se proizvodili metalni dijelovi za strojeve te se bojali i sušili na neprekidnoj traci koja je prolazila kroz dvije zatvorene komore za bojanje te sušaru s ventilacijskim i kanalizacijskim sustavima velike propusne moći, izvršila se prenamjena prostora u koji se trebala useliti proizvodnja tvrtke "Beneton".

U prostoru hale, veličine oko 2 ha, stvorilo se skladište gotove robe te potrošnog materijala, sve u gorivoj kartonskoj i plastičnoj ambalaži na drvenim paletama, uz koncentraciju takvog požarnog opterećenja da bi požar koji oznake kontroli bilo vrlo teško ugasiti. Roba nije odlagana na propisan način te se na taj način stvorila mogućnost prijenosa požara na ostalu uskladištenu robu. Posljednjih 30-ak dužnih metara (širina je 100 m) odjeljeno je kopelitnom stijenom. U tom dijelu skladišta nalazile su se ogromne količine raznih gotovih porizvoda i materijala (od motornog ulja do rola papira na regalnim policama).

Inače, skladište se nalazi na kraju tvorničkog kruga, okruženo je manipulativnom cestom, te izgrađeno od profiliranog lima tipa "sandwich". Krov je izgrađen na isti način, osim što se cijelom dužinom od 200 m razmaka oko 7 m, a širine oko 1 m protežu svjetlarnici

izrađeni od eval ploča. Ventilacijski sustavi povezani su preko akceleratora cijevima velikih promjera te izlaze na krov gdje se mjestimično dodiruju s eval pločama na krovu. Ventilacijski sustavi, komore za bojanje, sušara i slivni kanali predstavljaju jedinstveni sustav koji, vjerojatno godinama, nije čišćen jer su se debeli slojevi boje nakupili na njima. Važno je reći da su na krovu izgrađeni uredi s južne strane objekta. Vrata u objekt su klizna širine oko 5 m, a s opožarene strane ih je 4.

Tijek požara

Požar se dogodio 22. ožujka 2000. godine u 11,30 sati (dojava) u prostoru komore za bojanje jer su djelatnici Društva, radeći na demontaži komora za bojanje, koristili aparat za autogeno rezanje metala, te brusnu pilu za metal, prethodno ne poduzevši neophodne protupožarne mjere. Vatrogaci su pronašli u tom prostoru i posudu s nitro razrjeđivačem od 50-tak litara koji se vjerojatno koristio za skidanje naslaga boje s vijčanih spojeva.

Požar je vjerojatno dobio početnu silnu energiju, jer ga djelatnici nisu uspjeli ugasiti aparatima za početno gašenje.

Vrlo brzo se proširio kroz ventilacijski sustav, prijeteci da zahvati i okolne gorive materijale. Proširio se također na odvodne kanale koji su bili spojeni na filtersku stanicu, na dubinu od preko tri metra te u više nivoa. Situacija se dodat-

no iskomplikirala kad se požar prenio preko ventilacijskog sustava na krov, te se svjetlarnicama počeo širiti prema prostoru s uskladištenim velikim količinama raznih roba.

Bilo je prijeko potrebno zaustaviti kretanje požara preko krova, jer se njegovim prebacivanjem mogla dogoditi katastrofa s višemilijunskom štetom.

Istovremeno se moralo snažno udariti na zapaljene sustave te spriječiti prijenos požara na skladišnu robu. Bilo je taktički presudno uvezati sustave za gašenje s neiscrpnim izvorima vode. Stoga se dogodilo veliko iznenađenje za vatrogasce kada su u odlučnom trenutku shvatili da u hidrantskoj mreži nema vode. Situacija se brzo komplikirala te se moralo ispravno postupati, što nije bilo lako u prvim minutama, jer se moralo shvatiti što se događa te koji su prioriteti u akciji gašenja.

Na dojavu požara izašli su djelatnici jedne smjene JPVP Grada Osijek navalnim vozilom i autocisternom. Na mjesto požara stigli su s devet vatrogasaca te zapovjednikom smjene koji je stigao zapovjednim vozilom. Budući da je požar bio u najžešćoj razbuktaloj fazi, zapovjednik je prosudio da mora pozvati još jedno vozilo autocisternu, autoljestvu, te kemijsko vozilo, jer se požar pokazao vrlo žilavim i nakon duže primjene pjene i vodene magle.

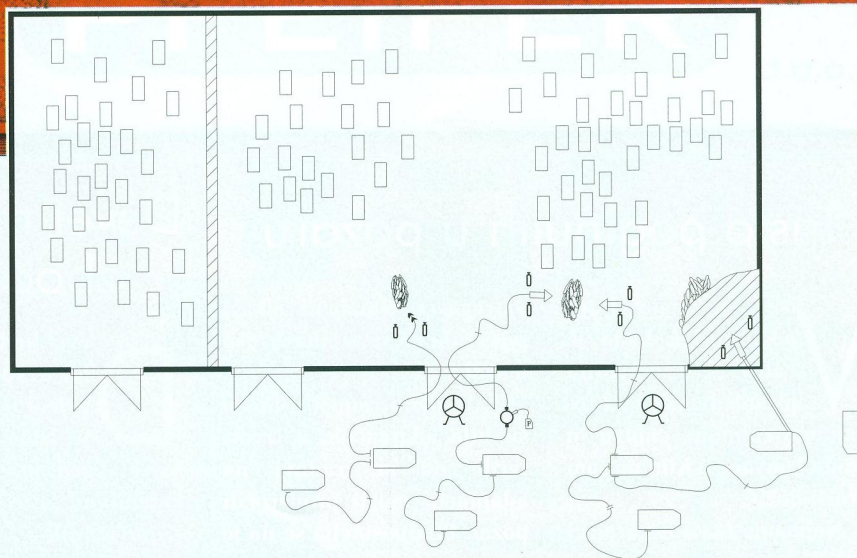
Isto tako, poslije utvrđivanja da nema vode u hidrantskoj mreži pozvani su DVD Donji Grad i DVD Gornji Grad da se priključe s cisternama.

Požar su počeli gasiti s više strana: mlazevima za srednju pjenu unutar objekta (2 mlaza s 200 litarskim mlaznicama, broj opjenjenja oko 50; 4% pjenilo), mlazom pjene na krovu s južne strane prema uredima, te mlazom iznutra sa zapadne strane s ciljem presjecanja puta požara koji se širio preko svjetlarnika.

Na ventilacijske sustave se djelovalo prahom i raspršenom vodom. Isto tako bilo je potrebno stvoriti pogodnu klimu za lakši rad vatrogasaca, jer se u hali nakupio gusti, crni, kiselkasti, nagrizajući dim koji je izuzetno otežavao akciju.

I zbog toga su zatražena i dovezena dva **nadtlučna ventilatora** koja su postavljena kao što je prikazano na skici.

Požar je lokaliziran za 20 minuta, a ugašen za 90 minuta. Teško je sagledati razmjere intervencije i snage Grada Osijeka da se svih 144000 m³ prostora našlo u plamenu, a tome je malo nedostajalo. Vjerojatno snage Grada ne bi bile dovoljne te bi se u pomoć morale pozvati vatrogasne snage iz gospodarstva te okolnih gradova. Važno je pripomenuti da se u prostoru Gornjeg grada u isto vrijeme dogodio požar otvorenog prostora jedne improvizirane male skladišne prostorije koji su ugasili vatrogasci DVD-a Osijek Gornji Grad, te JPVP Grada Osijeka.

	vatrogasno vozilo		mlaznica za srednju pjenu
AC	autocisterna		univerzalna mlaznica
NV	navalno vozilo		međumješalica
ALJ	autoljestve		posuda za pjeno
VK	kemijsko vozilo		izolacijski aparat za zaštitu
ZP	zapovjedno vozilo		organa disanja
	nadtlučni ventilator		

Na gašenju požara sudjelovalo je:

- 16 profesionalnih vatrogasaca,
- 3 dobrovoljna vatrogasca *DVD-a Donji grad*
- 6 dobrovoljnih vatrogasaca *DVD-a Gornji grad,*
- DVD Retfala u *pripremi,*
- 6 profesionalnih vatrogasaca *mobilizirano i stavljeno u pripremu.*

U gašenju požara je sudjelovalo:

- 1 navalno vozilo *JPVP Grada Osijek,*
- 2 autocisterne *JPVP Grada Osijek,*
- 1 kemijsko vozilo *JPVP Grada Osijek,*
- 1 autoljestva *JPVP Grada Osijek,*
- 1 kombi vozilo *JPVP Grada Osijek,*
- 1 autocisterna *DVD-a Osijek Gornji grad,*
- 1 autocisterna *DVD-a Osijek Donji grad.*

Utrošena sredstva:

- voda: 20000 l;
- pjena (*srednja, 4%, 50 opjnenje, 200 l mlaznice*): 400 l;
- dobiveno 500 m³ pjene tijekom 16 min. gašenja - stvoren sloj pjene *od oko 50 cm na prostoru od 1000 m².*

Učinci požara:

1. uništena komora za bojanje - *koja se demontirala,*
2. djelomično uništen sustav za ventilaciju,
3. izgorjeli svjetlarnici u dužini *od oko 50 m (2 kom).*

Da bi se požar proširio preko svjetlarnika, te uskladištene robe oko komore, šteta bi bila vrlo velika, a gašenje dugotrajno. ■

Požar gospodarskog objekta

U Bregani Pisarovinskoj 21. siječnja izbio je požar na gospodarskom objektu.

Šteta se procjenjuje na oko 30.000 kuna.

Pisarovina i Bratina. Budući da se požar počeo naglo širiti te su bile ugroženi okolni stambeni i gospodarski objekti, na mjesto požara upućeni su DVD Donja Kupčina i Lijevo Sredičko.

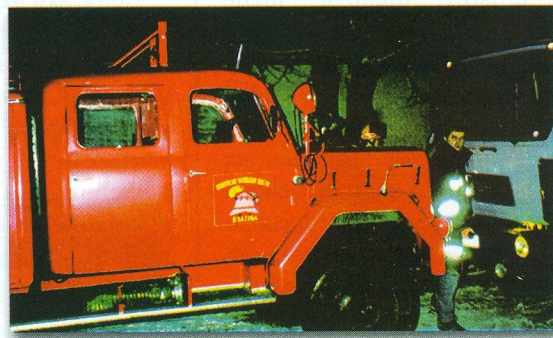
Požar je stavljen pod nadzor i potpuno ugašen oko 23,50 sati.

Na intervenciji je sudjelovalo **25 vatrogasaca, s jednim navalnim vatrogasnim vozilom i tri autocisterne.**

Intervencijom je rukovodio **Ivan Stepić, zapovjednik VZO Pisarovina.** ■

Darko Penezic

Foto: Ivica Palaković, MUP

Dojavu o požaru **VZO Pisarovina** zaprimila je u *19,50 sati od Operativnog dežurstva XIII. PP Jastrebarsko.* Odmah po dojavu na mjesto požara upućeni su DVD